

Дейнека О.Г.

завідуючий кафедрою «Менеджмент і адміністрування»

д.е.н., професор,

Позднякова Л.О.

завідуюча кафедрою «Економіка, бізнес та управління персоналом на транспорті»

д.е.н., професор,

Котик В.О.

доц., к.е.н., кафедри «Економіка, бізнес та управління персоналом на транспорті»,

Котик В.В.

доц., к.е.н., кафедри «Економіка, бізнес та управління персоналом на транспорті»

Український державний університет залізничного транспорту
м.Харків

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

В умовах ринкової економіки змінилася дія двох основних принципів державного регулювання, публічного управління і адміністрування, а саме системності - єдності цілей та спільного (централізованого) управління. Зазнали значних якісних змін характер взаємозв'язків та сама залізнична галузь.

Виходячи з цього, постановка проблеми пошуку механізмів державного регулювання публічного управління і адміністрування розвитку вітчизняного залізничного транспорту України з позиції об'єктивного аналізу з урахуванням цих змін є актуальною й перспективною.

Проведений системний аналіз наукових праць з державного регулювання публічного управління і адміністрування, засвідчує, що проблема механізмів державного регулювання не була до цього часу предметом спеціального дослідження. Окремі праці стосуються лише певних конкретних складових цієї проблеми.

Державне регулювання транспортною системою, зокрема залізничного транспорту, оскільки воно пов'язане з людьми, має керуватись запитамі й потребами громадян, постійно вивчаючи свою глобальну роль у їх задоволенні. Транспорт, його безпека все сильніше попадає в залежність від людського фактора, від готовності його працівників адаптуватись до нових технологій, більш складних умов праці, які вимагають від них високої культури стосунків, посиленого психологічного навантаження [1].

Отже, державне регулювання розвитку залізничного транспорту – це особлива соціальна функція, яка виникає з потреб суспільства, супроводить їх задоволення й відповідає державному устрою й соціуму.

Проте, незважаючи на широкий спектр досліджень і не зменшуючи їхньої вагомості й значущості, у цілому слід констатувати: стан наукового опрацювання окресленої проблеми є фрагментарним. Його не можна вважати задовільним. У вітчизняній науці з державного регулювання, публічного управління і адміністрування бракує наукових праць, де було б викладено системне уявлення про державне регулювання розвитку залізничного транспорту України в умовах ринкового соціуму, обґрунтовано принципи та механізми регуляторного впливу держави на цей процес.

Змістовими характеристиками регулювання залізничного транспорту є: його активний, цілеспрямований характер тому, що згідно ст. 3 Конституції України, права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження й забезпечення прав та свобод людини є головним обов'язком держави; має загальнодержавний характер, тобто охоплює усі сфери суспільних відносин; має виконавчо - розпорядчий, організуючий характер стосовно органів державної влади, відносин між членами суспільства. Останнє держава регулює шляхом організації, упорядкування [2, 3].

Таким чином, розбудова ринкових відносин вимагає кардинальних змін не тільки в організації державного регулювання усіма видами залізничного транспорту, але, перш за все, повністю залежить від цільових пріоритетів, що передбачає переорієнтацію державного регулювання розвитку транспорту на механізми системної модернізації: з одного боку, сучасного технічного оснащення й обслуговування, а з іншого, не менш важливого – глобального підвищення рівня культури взаємин в усіх ланках транспортної системи [4].

Отже, уявити собі державне регулювання поза управління і адміністрування людинознавчими функціями та врахування людського фактора неможливо. Але сутність і зміст цієї функції в теорії управління ще не пізнано й не розкрито. Існує парадокс: державне управління здійснюють конкретні особистості, люди, а їхня роль у цьому процесі залишається поза увагою теорії управління, яку вони самі й розробляють. До того ж, їхні дії, сукупність їхніх рішень ще не є сутністю, а тільки формою їх вияву.

Перехід світу до стану цілісності – всезагального взаємозв'язку і взаємозалежності в умовах, коли жодне із суспільних явищ не має ізольованого характеру, зумовлює новий погляд на розвиток світової транспортної системи.

Література

1. Закон України «Про залізничний транспорт».
2. Дейнека О.Г. Сучасні підходи до управління персоналом [Текст] / О. Г. Дейнека, – К.: Либідь, 2005. – 175 с.
3. Позднякова Л.О. Нові форми управління персоналом у сучасних умовах [Текст] / Л.О. Позднякова. – Л.: Галичина, 2006. – 115 с.
4. Про схвалення Концепції Державної програми публічного управління залізничного транспорту: [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://odz.gov.ua/people/conseption.asp>.